

Lyhennelmä tasekirjasta 2020

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1.- 31.12.2020

Suupohjan Osuuspankki on itsenäinen osuuspankki, joka on perustettu vuonna 1992. Vuosi 2020 oli pankin 28. toimintavuosi. Pankki toimii maantieteellisesti Suupohjan, Meri-Lapin, Oulun seudun ja pääkaupunkiseudun alueilla, sekä verkossa POP Easy-nimisenä digikonttorina koko Suomen alueella. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä yli 45 500. Pankilla on yhteensä 9 perinteistä konttoria, Suupohjassa viisi (Jurva, Karijoki, Kauhajoki, Kristiinankaupunki, Teuva), Torniossa, Oulussa, Oulunsalossa ja Helsingissä kussakin yksi konttori. Näiden lisäksi pankki avasi vuoden 2020 aikana sähköisesti toimivan digikonttorin. Konttoreissa asiointiin lisäksi asiakkaat käyttävät verkkopankki- ja mobiilipankkipalveluita sekä käteisautomaatteja. Pääosa asiakkaiden peruspalvelutapahtumista tapahtuu itsepalveluna. Vuoden lopussa lähes 21 600 pankin asiakkaalla oli verkkopankkipankkisopimus. Asiakas voi hoitaa pankkiasioitaan sähköisesti joko verkkopankissa tai mobiilipankissa.

POP Pankki-ryhmä

Suupohjan Osuuspankki on paikallisesti ja alueellisesti toimiva osuuspankki, joka kuuluu POP Pankki -ryhmään. Suupohjan Osuuspankki on POP Pankkikeskus osk:n (aiemmin POP Pankkiliitto osk) jäsen ja se kuuluu 31.12.2015 toimintansa aloittaneeseen POP Pankkien yhteenliittymään. POP Pankkien yhteenliittymän muodostavat 22 itsenäistä osuuspankkia, keskusyhteisö POP Pankkikeskus osk ja näiden konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista merkittävin on POP Pankkien keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj. POP Pankkikeskus osk toimii POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

POP Pankkien yhteenliittymä on laissa talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoitettu yhteenliittymä, jonka keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. POP Pankki -ryhmään kuuluvat myös POP Holding Oy ja Suomen Vahinkovakuutus Oy, jotka eivät ole keskinäisen vastuun piirissä.

Toimintaympäristö

Vuoden 2020 merkittävin toimintaympäristöön vaikuttava tekijä oli koronapandemia. Taudin leviämiseen ja rajoittamiseen tähtäävät maailmanlaajuiset toimenpiteet vaikuttivat talouteen ja ihmisten arkipäivään monin tavoin. Käyttöön otettiin sekä Suomessa että maailmalla nopealla aikavälillä eriasteisia suosituksia ja rajoituksia liikkumiseen, kokoontumiseen sekä esimerkiksi kauppojen aukioloihin. Euroopassa useissa maissa kokonaistuotanto laski toimenpiteiden seurauksena vuonna 2020 lähes 10 prosenttia.

Konkurssiaaltojen välttämiseksi yrityksiä on tuettu valtioiden toimesta ennennäkemättömän laajasti. Myös EU päätti laajasta tukiohjelmasta koronapandemian negatiivisten vaikutusten

vähentämiseksi. Talous onkin lähtenyt asteittain elpymään, mutta kriisiä edeltäneen tason saavuttaminen tulee edellyttämään pandemian saamista hallintaan rokotusten avulla.

Euroopan keskuspankki osallistui talouden ja pankkien rahoituskyvyn tukemiseen uusilla ja pidennetyillä rahoitusohjelmilla sekä väljentämällä keskuspankkirahoituksen vakuusvaatimuksia. Ohjauskorot ja markkinakorkojen tasot olivat vuoden lopussa ennätysalhaisella tasolla, ja markkinoiden odotukset korkojen noususta ovat siirtyneet pitkälle eteenpäin.

Suomessa koronapandemiasta aiheutunut tuotannon lasku oli euromaiden pienimmästä päästä. Suomen hallituksen päättämät yrityksiin kohdistetut tukitoimenpiteet pehmensivät koronan negatiivista vaikutusta, mutta valtion lisävelkaantuminen tämän seurauksena oli voimakasta. Suomessa koronan aiheuttamat ongelmat kohdistuivat vahvimmin palvelu-, matkailu- ja ravintola-aloille kun taas vaikutukset rakentamiseen, teollisuuteen ja elintarvikealalle jäivät maltillisemmiksi. Konkurssimäärien kasvua vuonna 2020 hillitsi tukien lisäksi määräaikainen konkurssihakemuksien tekoa rajoittava asetus. Koronatilanteen hallintaan saamisen viivästyminen voi kasvattaa ongelmayritysten määrää pidemmällä aikavälillä

Työllisyystilanne heikkeni erityisesti lomautusten seurauksena keväällä 2020, mutta kesän ja syksyn aikana tilanne korjaantui huomattavasti. Palvelujen ja matkailun osuus kulutuksesta laski voimakkaasti, mutta sen sijaan kuluttajat panostivat autojen hankintaan, kodin elektroniikkaan ja remontointiin. Kotitalouksien säästäminen lisääntyi vuoden aikana voimakkaasti. Myös asuntokauppa kävi loppuvuonna hyvin.

Pankin liiketoiminta

Suupohjan Osuuspankin liiketoiminnan kasvu ja tulos ylittivät pankin liiketoimintasuunnitelmasaan tilikaudelle asettamat tavoitteet. Pankin tase kasvoi 14,6 %. Saamiset yleisöltä kasvoivat 9,2 %. Talletusten kasvu oli 13,1%. Ylilikviditeetin tuotto on ollut negatiivista, joten likviditeetti-reservin optimointi on edelleen tärkeässä roolissa. Liikevoitto vuodelta 2020 oli 3,1 m€, mikä ylittää tavoitteen selvästi. Liikevoitto aleni 0,4 m€ edellisvuoteen verrattuna. Liikevoiton pieneminen johtuu pääasiassa sijoitustoiminnan nettotuottojen laskusta.

Pankin aktiivisten asiakkaiden määrä kasvoi 1,6 %, ollen 28 771 asiakasta.

Koronapandemia vaikutti Pankin liiketoimintaan tilikaudella ja Suupohjan Osuuspankki on seurannut koronatilanteen kehittymistä aktiivisesti. Alkuvuodesta asiakkaiden hakemat lyhennysvapaaat lähtivät kasvuun mutta vuoden loppuun mennessä lyhennysvapaiden määrät palautuivat koronapandemiaa edeltäneelle tasolle, ja osa alkuvuodesta myönnettyistä lyhennysvapaista on päättynyt.

Koronapandemia vaikutti pankin sijoitustoiminnan tuottoihin. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista laskivat 86 tuhatta euroa. Arvopaperikaupan nettotuotot laskivat 1 406 tuhatta euroa, ja käypään arvoon käyvän arvon rahastojen kautta kirjattujen rahoitusvarojen negatiivinen nettotuotto parani 238 tuhatta euroa.

Pankin henkilökunnan työskentelyssä ja asiakaspalvelussa huomioitiin viranomaisten suosittukset ja ohjeistukset. Koronapandemian vuoksi pankissa suosittiin verkkotapaamisia ja vain

välttämätön asiointi tapahtui konttoreissa aika etukäteen varaamalla. Muutoksen myötä noin kolmasosa POP Taloushetkistä toteutettiin verkkohetkinä.

Pankki tehosti vuoden 2020 alkupuoliskolla kassapalveluiden tarjontaa. Kassapalveluita tarjottiin pankin konttoreissa 1 – 2 päivänä viikossa entisen viiden päivän sijaan.

Suupohjan Osuuspankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen yhteistyökumppaneidensa sijoitus- ja vakuutustuotteita.

Pankin sijoitustuotevalikoimaan kuuluvat yhteistyökumppaneiden, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n ja UB Omaisuudenhoito Oy:n, sijoitusrahastot. Arvopaperipalveluissa yhteistyökumppanina on Nordnet Bank Ab Suomen sivuliike.

Pankin välittämät eläke- ja säästövakuutustuotteet tuottavat Aktia Henkivakuutus Oy ja Sp-Henkivakuutus Oy sekä lainavakuutustuotteet AXA konserni ja Sp-Henkivakuutus Oy. Yhteistyön tarkoituksena on turvata kilpailukykyiset eläke-, säästö- ja lainavakuutuspalvelut POP Pankkien asiakkaille.

Henkilöasiakkaiden vahinkovakuutuspalveluissa pankki tekee yhteistyötä POP Pankki -ryhmään kuuluvan Suomen Vahinkovakuutus Oy:n kanssa, joka käyttää markkinointinimeä POP Vakuutus.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 78,0 miljoonaa euroa.

POP Pankki -ryhmä panostaa vahvasti digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Pankin mobiilisovellukseen POP Mobiiliin tuotiin tilikauden aikana useita uusia ominaisuuksia. Kesäkuussa POP Pankit liittyivät digitaalisen asuntokaupan DIAS-kaupankäyntijärjestelmään. DIAS kokoaa yhteen asuntokaupan kaikki osapuolet ja mahdollistaa asunnon ostamiseen ja myymiseen täysin sähköisesti. Sähköistä pankkiasiointia tukee mm. tiettyjen asiakirjojen sähköinen allekirjoitus sekä uudistettu verkkotapaamissovellus, POP Verkkohetki, jonka avulla asiakkaat tavoittavat pankin henkilökunnan joustavasti.

POP Pankkien keskusluottolaitoksena toimii POP Pankkikeskuksen omistama Bonum Pankki Oyj. Bonum Pankki vastaa POP Pankin asiakkaiden maksuliikenteeseen ja Visa-korttien liikkeelle laskuun liittyvistä palveluista sekä hoitaa POP Pankkien tukkuvarainhankintaa laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja joukkovelkakirjalainoja.

Bonum Pankki vastaa myös POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä.

Pankissa on otettu käyttöön uusia tuotteita seuraavasti: korkokatto, palvelukeskus, POP Yritystuotto, POP Yritysvainhoito, POP Varainhoitovakuutus, POP Ympäristö-erikoissijoitusrahasto, POP Lainalupaus – Asuntolaina, taustatoimintojen robotiikka; 18 v. täyttävien pankkipalveluiden päivitys, taustatoimintojen robotiikka: asiakkaan kuolintiedon edellyttämät pankkipalvelujen päivitykset, taustatoimintojen robotiikka: opintolainan valmistelu, EIR-takausohjelma ja hinnoittelutyökalu.

Pankissa avattiin toukokuussa uusi Digikonttori POP Easy. Digikonttorissa keskitytään palvelemaan ensisijaisesti henkilöasiakkaita. Digikonttorin palvelukonsepti perustuu henkilökohtaiseen verkossa tapahtuvaan palveluun. Digikonttorissa on työskennellyt keskimäärin neljä työntekijää.

POP Pankki -ryhmä uudistaa pankkitoiminnassa käytettäviä tietojärjestelmiä yhdessä Säästöpankkiryhmän ja Oma Säästöpankin kanssa. Uuden järjestelmäkokonaisuuden määrittelyt eteni-
vät tilikauden aikana. Uudistushankkeen tavoitteena on modernin tietojärjestelmän avulla ke-
hittää asiakaspalvelua ja alentaa IT-kuluja.

Tulos

Suupohjan Osuuspankin liikevoitto oli 3 123 tuhatta euroa (3 485 tuhatta euroa vuonna 2019).
Liikevoitto pieneni edellisestä vuodesta 10,4 prosenttia. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikes-
kiarvosta muodostui 0,4 prosenttia (0,4). Liiketuloksen vähennys johtui koronapandemian seu-
rauksena tapahtuneesta sijoitustuottojen laskusta, sekä POP Pankkikeskuksen lisääntyneistä
kuluista. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 76,9 prosenttia (73,6).

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2020 aikana 14,6 prosenttia ja oli vuoden lopussa 949,9 miljoonaa
euroa (828,9). Taseessa olevien luottojen määrä oli 755,8 miljoonaa euroa ja talletusten määrä
oli 776,5 miljoonaa euroa. Osa taseen kasvusta (n. 20 miljoonaa euroa) johtuu pankin osallistu-
misesta ristikkäisemissioihin.

Luotonanto

Suupohjan Osuuspankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 755,8 miljoonaa eu-
roa (692,0). Pankin valtion varoista välittämät luotot sisältyvät pankin taseeseen erään Saamiset
yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Niiden määrä vuoden lopussa oli 1,0 miljoonaa euroa (1,2).

Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 203,6 miljoonaa euroa. Luotonannon
nettolisäys oli 63,7 miljoonaa euroa eli 9,2 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikuttivat pankin kasvustrategian mukaiset toimenpiteet. Ko-
ronapandemiasta huolimatta taloudellinen tilanne säilyi vakaana ja luotonanto vilkastui jälkim-
mäisellä vuosipuoliskolla. Suhteellisesti eniten kasvoivat yritys-, maatalous ja asuntoluotot. Ku-
lutusluottojen kasvutahti oli rauhallisempaa.

Yli 90 päivää erääntyneet ja perinnässä olevat saamiset olivat vuoden lopussa 8,2 miljoonaa eu-
roa (9,7) eli 1,5 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneet
saamiset yhteensä olivat 1,7 prosenttia (1,8) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisten si-
toumusten yhteismäärästä.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.6.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 122,4 miljoonaa euroa (74,9). Määrä oli 47,5 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 25,6 miljoonaa euroa (8,5), mikä on 17,1 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 27,6 miljoonaa euroa (31,5). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 17,9 miljoonaa euroa (17,6) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 9,6 miljoonaa euroa (14,0). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 11,6 miljoonaa euroa (12,2). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 5,7 miljoonaa euroa (6,1) ja sijoituskiinteistöjen arvo 5,9 miljoonaa euroa (6,0). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.6.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 5 tuhannella eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparrannusmenoja. Vuoden 2020 aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöjä 74 tuhannen euron arvosta. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 8 tuhatta euroa nettomääräistä myyntivoittoa.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 776,5 miljoonaa euroa (686,4). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 90,1 miljoonaa euroa eli 13,1 prosenttia.

Talletukset käyttö- ja säästämistileillä kasvoivat vuoden aikana 61,7 miljoonaa euroa eli 10,7 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 638,8 miljoonaa euroa (577,1). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 28,4 miljoonaa euroa eli 26,0 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 137,7 miljoonaa euroa (109,3).

Muutokseen vaikuttivat koronapandemiasta johtunut kulutuksen pienentyminen sekä pankin aktiivinen asiakashankinta. Pankki ei edelleenkään veloittanut tallettajilta markkinakorkojen negatiivista korkoa.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 84,8 miljoonaa euroa (86,3). Vähennystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 1,5 miljoonaa euroa. Lisäosuuspääomat 1,3 miljoonaa euroa siirrettiin maksujenvälitysvelkoihin ja ne maksetaan asiakkaille 1.7.2021. Suupohjan Osuuspankilla on liikkeelle laskettuja POP Osuuksia 4 534 800 euroa (4 797 000).

Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli -0,1 miljoonaa euroa (0,0). Määrä koostui käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta arvostettujen rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta -0,3 miljoonaa euroa (-0,1) sekä odotettavissa olevista luottotappiosta 0,2 miljoonaa euroa (0,1).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 24,1 miljoonaa euroa (21,2), josta luottotappiovaraus oli 24,1 miljoonaa euroa (21,2). Tilikaudella luottotappiovarausta kasvatettiin 2,9 miljoonaa euroa (kasvatettiin 0,8 miljoonaa euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 3,8 prosenttia saamisista. Varauksesta 6,6 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta.

Vakavaraisuuden hallinta

Suupohjan Osuuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan pankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa. POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla vakavaraisuuden hallinta perustuu yhteenliittymän keskusyhteisön hallintoneuvoston vahvistamiin vakavaraisuuden hallinnan periaatteisiin, sekä keskusyhteisön hallituksen kaikille jäsenluottolaitoksille vahvistamiin pääomasuunnittelun menetelmiin.

Pankki toimii strategiansa mukaisesti vähittäispankkitoiminnassa. Toimimalla vain tällä liiketoiminta-alueella pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina ja toiminnan laatuun nähden pieninä. Pankin vakavaraisuuden hallinnasta vastaa pankin hallitus. Pankin hallitus käy vuosittain läpi pankin vakavaraisuuden hallintaan liittyvät riskit, pääomasuunnitelman sekä riskeille asetetut rajat.

Vakavaraisuuden hallintaprosessissaan pankki laatii mm. tulos-, kasvu- ja vakavaraisuusennusteet. Ennusteiden perusteella pankki kartoittaa tarvittavat toimenpiteet, joilla liiketoimintastrategian mukainen vakavaraisuustaso kyetään ylläpitämään.

Pankki soveltaa vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin osalta perusmenetelmää. Standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäissaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat. Suupohjan Osuuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan. Pankki on Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla vapautettu POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisön päätöksellä omien varojen vaateesta yhteenliittymän sisäisille erille sekä suurten vastapuolten rajoituksista keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Pankki ottaa vuoden 2021 alussa käyttöön Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistuksen maksukyvyttömyyden määritelmästä. Määritelmämuutoksella harmonisoidaan Euroopan pankkiviranomaisen toimialueella toimivien pankkien käyttämää määritelmää asiakkaiden

maksukyvyttömyydestä. Maksukyvyttömyyden uuden määritelmän käyttöönoton odotetaan kasvattavan maksukyvyttömiä saamisten määrää ja vaikuttavan heikentävästi vakavaraisuus- asemaan tulevalla tilikaudella.

Suupohjan Osuuspankin omat varat (TC) yhteensä olivat 102,2 miljoonaa euroa (98,9), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 33,8 miljoonaa euroa (31,3). Ensisijainen pääoma (T1) oli 102,2 miljoonaa euroa, josta ydinpääoman (CET1) osuus oli 102,2 miljoonaa euroa ja ensisijais- ten lisäpääomien (AT1) osuus oli 0,0 miljoonaa euroa. Toissijainen pääoma (T2) oli 0,0 miljoonaa euroa.

EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 ei tunnista Suupohjan Osuuspankki liikkeeseen laske- mia lisäosuusia sääntelyn määrittelemiksi pääomainstrumenteiksi, joten niihin on sovellettu vakavaraisuusasetuksen mukaisia siirtymäsääntöksiä. Tilikauden aikana lisäosuuksille saatiin lunastuslupa Finanssivalvonnasta. Luvan saamisen johdosta lisäosuusia ei enää esitetä osana vakavaraisuuslaskennan omia varoja. Lunastukset suoritetaan vuonna 2021.

Suupohjan Osuuspankki voi laskea liikkeelle ydinpääomaan luettavia POP Osuuksia. Pankilla on liikkeelle laskettuja POP Osuuksia 4 534 800 euroa.

Pankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla, vaikka pankin vakavaraisuussuhde laski 1,09 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 24,19 prosenttia. Ensisijaisen pääoman (T1) suhde riskipainotettuihin eriin oli 24,19 % (25,23 %).

POP Pankki -ryhmä julkistaa nk. Pilari III -vakavaraisuustiedot erillisessä raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös ja Pilari III -raportti on saatavissa keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, markkinariskit sisältäen korko- ja hintariskit, rahoitusriskit, kiinteistöriskit sekä strategiset ja operatiiviset riskit.

Riskienhallinta POP Pankkien yhteenliittymässä

POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvilla luottolaitoksilla riskienhallinta ja riskien mittaaminen perustuvat yhtenäisiin menetelmiin. Yhteenliittymässä on vahvistettu jäsenluottolaitoksia sito- vat riskilajikohtaiset ohjausraajat, jotka määrittävät riskitason, jonka puitteissa jäsenluottolaitok- set voivat liiketoimintaansa harjoittaa. Suupohjan Osuuspankin hallitus on vahvistanut ohjausra- jat osana riskilajikohtaisia strategioitaan.

Periaatteet ja organisointi

Suupohjan Osuuspankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiouhan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat luotto- ja markkinariskeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskien seurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan keskusyhteisön tuottamaa ohjaus- rajaraportteja sekä johdon tuottamia raportteja ja analyyssejä eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin jäsenmäärä oli 31.12.2020 19 224 jäsentä (19 055 vuonna 2019).

Vuoden aikana Pankin edustajisto kokoontui kaksi kertaa. Edustajiston kokouksessa 19.2.2020 vahvistettiin vuoden 2019 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Pankin voitonjakokelpoisista varoista 66 056 426,10 euroa päätettiin maksaa POP Osuuksille korkoa 100 643,60 euroa ja Pankin vapaan oman pääoman rahastoon edellisten tilikausien voittoon siirrettiin 2 006 534,17 euroa.

Edustajiston kokous 18.11.2020 valitsi erovuoroisista hallintoneuvoston jäsenistä uudelleen toimikaudelle 2021 – 2023 Marjatta Hautalan, Harri Kaaren, Minna Koiviston, Marjatta Leppisen, Juha Rannan, Markku Toratin, Sari Uusi-Kokon, Jouko Viertolan ja Piia Ylikosken. Edustajisto vahvisti hallintoneuvoston jäsenmäärän 23 jäseneseen. Samassa kokouksessa edustajisto päätti muuttaa pankin sääntöjä siten, että pankin hallitus jatkossa koostuu 4 – 7 jäsenestä ja että hallituksen jäseneltä ei edellytetä pankin jäsenyyttä. Sääntöjä muutettiin myös niin että edustajiston kokoukseen saa osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Vuosi 2020 oli edustajiston vaalivuosi. Vaalit toteutettiin ajalla 11.5. – 22.5.2020. Uuden edustajiston toimikausi alkoi 1.7.2020. Edustajistoon valittiin yhteensä 40 jäsentä ja vaalissa annettiin yhteensä 3.823 hyväksyttyä ääntä. Äänioikeutettuja oli 18.914 jäsentä ja äänestysprosentti nousi 20,3 %:iin. Sähköisesti äänestäneitä oli yhteensä 567 kpl. Vaalit toteutettiin ensimmäistä

kertaa myös siten, että äänestäminen oli mahdollista sähköisesti perinteisen postiäänestämisen rinnalla.

Pankin tilintarkastajaksi vuodelle 2021 valittiin edustajiston kokouksessa edelleen Kristian Berg, KHT (Ernst & Young Oy, tilintarkastusyhteisö).

Pankin hallintoneuvoston puheenjohtajan toimi Juha Haikonen ja varapuheenjohtajina Marjatta Leppinen ja Asko Ojala. Hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa. Kokouksessaan 9.11.2020 hallintoneuvosto valitsi uudelleen toimikaudelle 2021 – 2023 hallituksen jäsenen Christer Granskogin. Ikäpykälän mukaan erovuorossa olleen Antti Leskisen tilalle ei valittu uutta jäsentä. Hallintoneuvosto vahvisti hallitusten jäsenten lukumääräksi 5 jäsentä.

Suupohjan Osuuspankin hallitukseen kuului vuonna 2020 kuusi jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Aaro Koljonen ja varapuheenjohtajana Janne Vilén. Toimitusjohtajana on toiminut Timo Kalliomäki. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut Mikael Zilliacus. Hallitus kokoontui vuoden aikana 19 kertaa. Hallitus on arvioinut jäsentensä olevan riippumattomia.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Koljonen Aaro	maanviljelijä	2011
Granskog Christer	yrittäjä	2007
Haaramo Kalevi	yrittäjä	2010
Keski-Mattila Sarita	maa- ja metsätalousyritt.	2020
Leskinen Antti	eläkeläinen	1997
Vilén Janne	tuotantopäällikkö	2010

Hallintoneuvoston jäsenet:

Haikonen Juha	taksiautoilija	2000
Hautala Marjatta	opettaja	2012
Jormanainen Esa	yrittäjä	2014
Kaari Harri	psykoterapeutti/yrittäjä	1996
Koivisto Minna	yrittäjä	2003
Koskela Pauli	maatalousyrittäjä	2005
Kuja-Kyyny Ann-Kristin	talouspäällikkö	2011
Leppinen Marjatta	maanviljelijä	1997
Leppäranta Hilikka	pääkirjanpitäjä	2017
Ojala Asko	maanviljelijä	2012
Ollikkala Ari	toimitusjohtaja	2009
Paloniemi Ulla-Maija	luokanopet. /eläkeläinen	2006
Pääkkönen Markku	liikkeenharjoittaja	1994
Ranta Juha	maa- ja metsätalousyritt.	2015
Ristiluoma Leena	emäntä	2014
Saarela-Mäkynen Eija	yrittäjä	2001
Toratti Markku	koulutus-päällikkö	2010
Uusi-Kokko Sari	projekti-koordinaattori	2005
Uusitalo Kari	yrittäjä/mv	2007
Viertola Jouko	maanviljelijä	2001

Viljanmaa Kaisu	eläkeläinen	1999
Ylikoski Piia	yksikön johtaja/maatal.yr.	2015
Östergård Raimo	maanviljelijä	2010

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 105 (98) henkilöä, joista kokoaikaisia oli 92 (82) ja osa-aikaisia 7 (6) sekä määräaikaisia 6 (10) henkilöä. Henkilöstömäärä kasvoi vuoden aikana jonkin verran johtuen pitkistä poissaoloista, niiden sijaisuuksista, asiakkaan tuntemiseen (KYC) liittyvästä erityisestä panostuksesta sekä digikonttori POP Easyn perustamisesta. Henkilötyövuosien määrä ei kasvanut yhtä paljon kuin henkilöstön kokonaismäärä. Henkilötyövuosien määrä oli 92,52 (90,96).

Suupohjan Osuuspankki kehittää henkilöstön osaamista aktiivisesti monipuolisen ja monimuotoisen koulutuksen avulla, jota pääasiassa järjestävät POP Pankkikeskus ja POP Pankkiryhmän eri tuote- ja palveluryhmien yhteistyökumppanit. Erityisesti vuoden aikana kiinnitettiin huomiota asiakaspalveluhenkilöstön APV1 sijoituspalvelututkinnon suorittamiseen, joka on suurelle osalle henkilöstöä pakollinen tutkinto alkaen 1.1.2021. Myös vakuutustuotteiden myyntiin liittyvät koulutukset (IDD) olivat keskeisessä roolissa. Koko henkilöstön osaamisen kehittämisen lisäksi vuoden aikana kiinnitettiin erityistä huomiota uusien toimihenkilöiden perehdytykseen ja erityisesti perehdytyksen toteutumisen vastuuttamiseen ja perehdytyksen etenemisen seurantaan.

Eläkkeelle pankista jäi vuoden aikana 2 henkilöä. Henkilöstörakenteessa ei tapahtunut erityisiä muutoksia. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 46 vuotta (47). Sairauspoissaoloprosentti vuodelle 2020 oli 4,4% (2,8%). Sairauspoissaolojen nousuun vaikuttivat muutamat vuodelle 2020 sattuneet pidemmät yksittäiset sairauslomamat, sekä koronapandemian aiheuttamat, varotoimina matalalla kynnyksellä tapahtuneet, sairauspoissaolot tavallisiin flunssaoireisiin liittyen.

Pankin tilintarkastajana on vuoden 2020 aikana toiminut Kristian Berg, KHT (Ernst & Young, tilintarkastusyhteisö).

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tai tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2021

Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2021 aikana siitä huolimatta, että kulujen ennustetaan kasvavan. Kulujen kasvaminen tulee johtumaan IT-kuluista, keskusyhteisön resursoinnista, ryhmän toiminnan kehittämisestä sekä pankin omien resurssien maltillisesta kasvattamisesta. Pankin tuloskehityksen arvioidaan paranevan vuoden 2020 tasosta, vaikka korkotasossa ei tapahtuisi muutoksia. Mikäli korkotaso nousee lievästi, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Voimakas korkotason nousu voi kuitenkin aiheuttaa arvonalentumistappioiden lisääntymisen. Kilpailutilanteen pysyessä kireänä pankin saamat marginaalit voivat laskea, jolla voi olla pankin tulosta heikentävä vaikutus.

Pankin suunniteltu liiketulos vuodelta 2021 tulee olemaan kohtuullisella tasolla ja pankin vaka-
varaisuus säilyy hyvällä tasolla.

Aktiiviasiakasmäärä kasvoi vuonna 2020 hyvin ja myönteisen kehityksen uskotaan jatkuvan
edelleen 2021. Tämä tukee asiakasliiketoiminnan kasvua. Pankin toimintatavassa keskeistä on
asiakkaiden tapaaminen POP Taloushetkissä ja POP Verkkohetkissä, joissa asiakkaan tarpeiden
kartoitus tapahtuu. Tämä toimintamalli on saanut hyvää palautetta asiakaskunnasta ja sitä tul-
laan kehittämään edelleen. Tavoitteena on löytää asiakkaan tarpeisiin parhaiten soveltuvat pal-
velut ja tuotteet ja sitä kautta parantaa asiakastytyväisyyttä.

Fyysisen jakeluverkoston suhteen pankki suunnittelee kahden uuden toimipisteen avaamista
uusille markkina-alueille tukemaan pankin kasvustrategiaa. Digikonttori POP Easyn resurssointia
suunnitellaan myös lisäävän. Muita muutoksia fyysiseen konttoriverkostoon ei ole suunnitel-
missa.

Luotonannon kasvun odotetaan säilyvän viime vuoden tasolla. Tähän liittyy kuitenkin suuria
epävarmuustekijöitä, kuten koronapandemiasta johtuva yleinen taloudellisen kehitys. Markki-
nakorkotason odotetaan säilyvän hyvin matalalla tasolla koko vuoden 2021. Tämä pitää edel-
leen korkokatteen kehityksen hyvin maltillisena. Pankin korkokate tulee kuitenkin budjetoidusti
kasvamaan vuonna 2021 luottovolyymien kasvun seurauksena. Markkinakorkotason ennustettua
nopeampi nousu taas parantaisi korkokatetta selvästi. Nopea korkotason nousu toisaalta saat-
taisi nostaa luottotappioiden määrää, joten korkokatteen nousu ei realisoituisi kokonaisuudes-
saan tulokseen.

Palkkiotuottojen odotetaan nousevan maltillisesti vuoden 2020 tasosta. PSD2:n vaikutukset
saattavat näkyä mahdollisesti maksuliikennetuottojen vähenemisenä. Luotonkysynnän voima-
kas hiipuminen näkyisi palkkiotuottojen kertymässä.

Varainhankinnassa Pankki on toteuttanut hinnoittelun uudistusta siten, että varainhankinnan
hintaa saadaan laskemaan. Tämä on onnistunut hyvin ja sitä tullaan jatkamaan. Vakautta varain-
hankintaan tullaan myös lisäämään ottamalla käyttöön Bonum Pankki Oyj:n mahdollistamaa
tukkuvarainhankintaa.

Toimintakulut kasvavat vuonna 2021 erityisesti keskusyhteisön kustannusten nousun ja it-kulu-
jen kasvun takia. Pankissa on pystytty kuluvalle vuosikymmenellä vähentämään oman toimin-
nan kuluja selvästi. Vuonna 2021 palkkakulujen ennustetaan kuitenkin nousevan maltillisesti.
Palkkakuluja kasvattaa lisäresursoinnit digikonttoriin ja säästämisen myyntiin sekä TES:n mukai-
set palkankorotukset. Henkilöresurssien optimaalista käyttöä kehitetään jatkuvasti mm. koulu-
tuksen avulla.

Kokonaisuudessaan vuosi 2021 on budjetoitu selvästi positiiviseksi ja edellisvuotta paremmaksi.
Sen jälkeiset vuodet ovat edelleen ennusteiden mukaan parempia, mutta tulevien vuosien tulos
riippuu paljon siitä, miten markkinakorot, luottotappiot ja yleinen taloudellinen tilanne kehitty-
vät.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Suupohjan Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 65 987 745,79 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 188 297,80 euroa.

Hallitus ehdottaa edustajiston kokoukselle, että tilikauden ylijäämä käytetään seuraavasti:

- Maksetaan korkoa POP Osuuksille	102 033,00 euroa
- Jätetään omaan pääomaan	86 264,80 euroa
Yhteensä	188 297,80 euroa

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tilinpäätös

Suupohjan Osuuspankin tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2020 eur	1.1. - 31.12.2019 eur
Korkotuotot	14 258 261,54	13 717 099,98
Korkokulut	-1 342 736,10	-1 560 736,77
KORKOKATE	12 915 525,44	12 156 363,21
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	202 620,15	288 911,69
Palkkiotuotot	7 508 775,94	6 859 000,55
Palkkiokulut	-1 886 873,19	-1 469 862,85
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-368 428,96	1 031 253,38
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat nettotuotot	-97 572,26	-336 049,01
Suojauslaskennan nettotulos	0,00	109,71
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	235 963,86	203 989,27
Liiketoiminnan muut tuotot	785 293,74	816 099,29
Hallintokulut	-11 499 123,10	-11 370 396,22
Henkilöstökulut	-5 511 083,56	-5 992 194,45
Muut hallintokulut	-5 988 039,54	-5 378 201,77
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-721 568,20	-689 394,81
Liiketoiminnan muut kulut	-2 623 827,29	-2 334 450,19
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista	-1 153 293,76	-1 708 550,59
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	-174 117,04	37 756,27
LIIKEVOITTO	3 123 375,33	3 484 779,70
Tilinpäätössiirrot	-2 893 581,07	-848 059,61
Tuloverot	-41 496,46	-529 542,32
VARSAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	188 297,80	2 107 177,77
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	188 297,80	2 107 177,77

Suupohjan Osuuspankin tase

VASTAAVAA

	31.12.2020	31.12.2019
	eur	eur
Käteiset varat	1 566 508,11	1 725 979,02
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	20 514 039,46	1 528 950,00
Saamiset luottolaitoksilta	122 359 183,26	74 900 988,06
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	755 804 832,70	692 132 018,02
Saamistodistukset	5 077 621,96	6 991 264,55
Muilta	5 077 621,96	6 991 264,55
Osakkeet ja osuudet	27 583 516,42	31 509 896,76
Aineettomat hyödykkeet	1 530 991,56	1 492 462,97
Aineelliset hyödykkeet	11 823 811,19	12 339 652,95
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	5 892 030,52	6 042 445,30
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	5 596 078,11	5 909 321,67
Muut aineelliset hyödykkeet	335 702,56	387 885,98
Muut varat	883 808,02	3 799 543,94
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2 611 453,46	2 437 672,25
Laskennalliset verosaamiset	175 117,10	33 320,17
VASTAAVAA YHTEENSÄ	949 930 883,24	828 891 748,69

VASTATTAVAA

	31.12.2020	31.12.2019
	eur	eur
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	56 612 603,67	27 544 713,14
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	777 429 417,16	687 581 985,50
Talletukset	776 532 281,22	686 445 727,43
Muut velat	897 135,94	1 136 258,07
Muut velat	3 784 406,86	2 798 902,30
Siirtovelat ja saadut ennakot	3 081 312,66	3 381 201,31
Laskennalliset verovelat	56 641,99	25 371,40
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>840 964 382,34</u>	<u>721 332 173,65</u>
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Vapaaehtoiset varaukset	24 129 063,46	21 235 482,39
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	<u>24 129 063,46</u>	<u>21 235 482,39</u>
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	7 777 319,51	9 316 066,40
Muut sidotut rahastot	9 866 367,06	9 901 929,58
Vararahasto	9 933 724,66	9 933 724,66
Käyvän arvon rahasto	-67 357,60	-31 795,08
Vapaat rahastot	2 476 947,12	2 476 947,12
Muut rahastot	2 476 947,12	2 476 947,12
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	64 528 505,95	62 521 971,78
Tilikauden voitto (tappio)	188 297,80	2 107 177,77
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>84 837 437,44</u>	<u>86 324 092,65</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>949 930 883,24</u></u>	<u><u>828 891 748,69</u></u>

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

	31.12.2020	31.12.2019
	eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	6 953 517,79	4 308 922,84
Takaukset ja pantit	6 953 517,79	4 308 922,84
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	37 030 917,98	30 735 727,91
Muut	37 030 917,98	30 735 727,91